

Vademecum Compositie

Academiejaar
2022-2023

**Koninklijk Conservatorium
Antwerpen**

Inhoud

1	Voorwoord	3
2	Organigram	4
3	Compositie	4
3.1	Didactische steekkaart	4
3.2	Relevante voorkennis	5
3.3	Doelstellingen	5
3.4	Leerinhouden	5
3.5	Gebruikte werkvormen	5
3.6	Gebruikte leermiddelen	5
3.7	Evaluatie	6
4	Orkestratie en instrumentenleer	7
4.1	Didactische steekkaart	7
4.2	Relevante voorkennis	7
4.3	Doelstellingen	7
4.4	Leerinhouden	7
4.5	Gebruikte werkvormen	7
4.6	Gebruikte leermiddelen	8
4.7	Evaluatie	8
5	Steuninstrument (zie betreffende vademecums)	8
6	Creatief project (zie vademecum Creatief project)	8
7	Deeltijds studeren	8

1 Voorwoord

Componeren is creëren; het onderzoeken en ontwikkelen van een eigen muziktaal. Centraal in dit creatieproces staat de unieke persoonlijkheid van elke componist, die door kennis, vakmanschap, inzicht en een open, (onder)zoekende blik zijn creativiteit en originaliteit weet vorm te geven in nieuwe muziek.

Compositiedocent Wim Henderickx stuurt een gedreven team aan bestaande uit Alain Craens, Bram Van Camp en Steven Prengels. De docenten stimuleren je individueel om in alle openheid je eigen taal te ontdekken en te ontplooiën: enerzijds met respect voor traditie, maar anderzijds ook met gedrevenheid tot vernieuwing.

Bachelor studenten worden intensief begeleid in de ontwikkeling van een sterk onderbouwd analytisch inzicht en een onderzoekende ingesteldheid. Algemene muzikale kennis en vaktechnische vaardigheden ondersteunen je zoektocht naar een eigen creatieve persoonlijkheid. Het programma voorziet naast Compositie in Muziekschriftuur en Instrumentenleer/Orkestratie, waardoor creativiteit gefundeerd wordt door een sterke kennisbasis. Artistiek onderzoek, algemene culturele vorming en doorgedreven analyse zijn tevens belangrijke onderdelen van je curriculum. Elektronische muziek, Instrument en Praktische Harmonie en Improvisatie kunnen opgenomen worden als keuzevakken.

De tweejarige masterstudie richt zich specifiek op het verfijnen en uitbouwen van je persoonlijke muziktaal en biedt een waaier aan (interdisciplinaire) projecten, concerten, samenwerkingsverbanden en masterclasses. Het programma bevat, naast een beperkt aantal vaste opleidingsonderdelen, veel ruimte voor persoonlijke invulling.

Deze brede en open aanpak, in combinatie met een coaching door meerdere compositiedocenten zoals Mathias Coppens, David Baeck en Jorrit Tamminga, vormt een ideale voedingsbodem tot het uitbouwen van je eigen taal en schrijfstijl. Elk nieuw idee wordt met veel respect in een open omgeving behandeld vanuit verschillende visies en steeds in overleg.

Je kan kiezen tussen volgende profielen:

- Composer - Composer
- Composer - Performer
- Composer - Educator
- Composer - Composer for Media

De klemtoon leg je niet alleen via je hoofdvak Compositie, maar ook aan de hand van een keuzepakket van 18 studiepunten, die invult met een selectie uit specifieke opleidingsonderdelen: Elektronische muziek, Interdisciplinair project, Muziekschriftuur, Orkestratie, Composing for Media of Instrument

Kies je voor Composer – Educator, de [Educatieve master Muziek](#), dan vervolg je het mastertraject in Muziek en combineer je dit met vakken zoals vakdidactiek, stages, projectwerk en ondersteunende opleidingsonderdelen. De educatieve master wordt afgesloten met een masterproef die bestaat uit 2 luiken: een masterproef in jouw discipline en een kunst-educatief project dat je zelf creëert.

2 Organigram

Vakgroepvertegenwoordiger: Wim Henderickx

Docenten

Docenten Compositie: Wim Henderickx, Alain Craens, Bram Van Camp, Steven Pregelns

Docenten Orkestratie: idem

3 Compositie

3.1 Didactische steekkaart

Basisopleiding:	Muziek
Optie:	Compositie
Opleidingsonderdeel:	Compositie (hoofdvak)
Titularissen:	Wim Henderickx
Jaar:	B1, B2, B3, M1, M2
Studieomvang: (contacturen)	B1: 30 contacturen B2: 30 contacturen B3: 30 contacturen M1: 45 contacturen M2: 45 contacturen
Studiepunten (ECTS):	B1: 9 B2: 9 B3: 12 M1: 18 M2: 21

3.2 Relevante voorkennis

Beginniveau:

- Duidelijk aantoonbare compositievaardigheid
- Basiskennis compositietechnieken
- Kennis van muziekliteratuur

Toelatingsproef:

Idem

3.3 Doelstellingen

B3:

- Kennis van hedendaagse muziek
- Zelfstandig ontwikkelen van eigen idioom
- Kennis van orkestratie (in relatie met de muziekgeschiedenis)
- Elementaire onderzoekscompetenties

M2:

- Kennis van hedendaagse muziek
- Zelfstandig ontwikkelen van eigen idioom
- Grondige studie van orkestratie
- Onderzoekscompetenties in functie van eigen artistieke activiteit

3.4 Leerinhouden

- Bespreken van werken van de student
- Referentie naar de muziekliteratuur
- Studie van hedendaagse compositietechnieken
- Studie van orkestratie
- Ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden
- Voorbereiding van volwaardig eindexamen-programma (B3, M2)

3.5 Gebruikte werkvormen

- Individuele lessen
- Collectieve lessen (Forum)
- Organisatie van kleine concertvormen: Werkgroep voor Hedendaagse en Actuele Muziek (WHAM), samenwerking dans-compositie

3.6 Gebruikte leermiddelen

(Bijvoorbeeld: partituren, boeken, tijdschriften, opnames, PC,...)

- Partituren
- Boeken
- Tijdschriften
- Internet
- Opnames

3.7 Evaluatie

Evaluatievormen:

Jaarwerk/Portfolio: de composities worden beoordeeld door een examencommissie

Evaluatienormen:

Oorspronkelijkheid, vakmanschap, muzikale eruditie, inventiviteit en onderzoekscompetentie

Masterproef compositie:

Presentatie Portfolio voor een interne en externe jury

Concert + presentatie door Ensemble XXI of eigen ensemble keuze

Masterproef Research en lecture performance:

Verdediging van de masterpaper (zie vademecum Masterproef Research en lecture performance)

Evaluatievormen:

Interne evaluaties van het jaarprogramma gebeuren op contactnames en tijdens de besprekingen van het reflectief luik van de masterproef door de betrokken docenten.

De openbare masterproef wordt afgelegd tijdens de daartoe voorzien examenperiode voor een interne en externe jury.

Het programma van de masterproef bestaat uit onderstaande onderdelen:

Afstudeeropdracht, 100% van de punten, bestaande uit

- a) De realisatie van een of meerdere composities met (bij voorkeur) een toonmoment ervan in concert-/voorstellingsvorm tijdens de daartoe voorziene examenperiode.
- b) Rond één of meerdere programmaonderdelen van de masterproef werkt de student een individuele kritische reflectie uit. Deze reflectie kan op verschillende wijzen gepresenteerd worden.

Evaluatienormen:

De jury evalueert indien en in welke mate de student de gestelde algemene eindcompetenties behaald heeft.

De evaluatieprocedure voorziet de mogelijkheid tot uitsplitsing van de quotering per onderdeel. De student dient een voldoende quotatie te behalen voor elk onderdeel om te kunnen slagen voor de gehele masterproef.

De student ontvangt in het begin van het academiejaar meer gedetailleerde richtlijnen i.v.m. de masterproef.

4 Orkestratie

4.1 Didactische steekkaart

Basisopleiding:	Muziek
Optie:	Muziektheorie en –schriftuur: Specialiteit Compositie + Specialiteit harmonie- en fanfaredirectie
Opleidingsonderdeel:	Instrumentatie / Orkestratie
Titularissen:	Wim Henderickx
Jaar:	Ba3, Ma1, Ma2
Studieomvang: (contacturen + studiebelasting)	Ba3: 30 contacturen + 45u studiebelasting Ma1: 30 contacturen + 45u studiebelasting Ma2: 30 contacturen + 45u studiebelasting
Studiepunten (ECTS):	Ba3: 3 Ma1: 3 Ma2: 3

4.2 Relevante voorkennis

Beginniveau: Voorkennis die gelijk staat met minstens 2 jaar inleiding tot de compositie
Toelatingsproef: Geslaagd in Ba2 'Inleiding tot de compositie'

4.3 Doelstellingen

<ul style="list-style-type: none">
- Orkestreren van bestaande literatuur
- Realiseren van eigen orkestwerk
- Stijlinzicht (in historisch perspectief)

4.4 Leerinhouden

<ul style="list-style-type: none">
- Grondige kennis van de afzonderlijke instrumenten
- Kennisname van grote orkestliteratuur

4.5 Gebruikte werkvormen

<ul style="list-style-type: none">
- Individuele lessen
- Kleine groepen
- Concertbezoeken

4.6 Gebruikte leermiddelen

- Partituren
- Boeken (orkestratie)
- Opnames

4.7 Evaluatie

Evaluatievormen:

Jaarwerk (permanente evaluatie)

Evaluatienormen:

Na een stijlvolle, technisch verantwoorde, geïnspireerde orkestratie

5 Steuninstrument (zie betreffende vademecums)

6 Creatief project (zie vademecum Creatief project)

7 Deeltijds studeren

Bij de toelatingsproef voor de Masteropleiding Directie zal men je mogelijks voorstellen om Ma 1 deeltijds (dus in twee jaar) af te leggen of een voorbereidingsjaar te volgen. Hierdoor heb je een extra studiejaar om de nodige kennis en vaardigheden op te doen of om bvb. om je masterproef instrument niet te laten samenvallen met je masterproef directie.

Evaluatie

Zowel in Ma 1 (deel 1 van 2) als in Ma 1 (deel 2 van 2) leggen de studenten een volledig jaarexamen af, zoals beschreven voor voltijdse studenten Ma1 Directie onder 'Evaluatie'. Een student die deeltijds studeert kan niet op één jaar alle eindcompetenties behalen.